

PER AANGETEKENDE POST EN PER E-MAIL

[VERTROUWELIJK]

De Nederlandsche Bank N.V.
Toezicht Horizontale Functies
& Integriteit
Expertisecentrum Interventie
& Handhaving

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
+31 20 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Onderwerp

Besluit tot het geven van een aanwijzing aan [VERTROUWELIJK] alsmede tot het beperken van haar besluitvorming middels een nader voorschrift

Geachte directie,

Hierbij deelt De Nederlandsche Bank N.V. (hierna: DNB) u mede, dat zij heeft besloten om aan [VERTROUWELIJK] - met inachtneming van haar zienswijze - een aanwijzing te geven, zoals bedoeld in artikel 1:75 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: de Wft), en daarbij tevens de aan [VERTROUWELIJK] verleende vergunning van [VERTROUWELIJK] (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) [VERTROUWELIJK] te beperken, althans haar besluitvorming, door het aan de vergunning verbinden van een nader voorschrift op grond van artikel 1:104, eerste lid, aanhef en onder d, van voormelde wet.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Behandeld door

[VERTROUWELIJK]

DNB heeft geconstateerd dat [VERTROUWELIJK] het aan de vergunning verbonden voorschrift aangaande haar raad van commissarissen wederom per 29 oktober 2020 overtreedt. Hierdoor doet [VERTROUWELIJK] ernstig afbreuk aan haar beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Besluit prudentiële regels Wft (hierna: het Bpr).

De aanwijzing strekt ertoe dat – samengevat weergegeven - [VERTROUWELIJK] bewerkstelligt dat zij alsnog tot structurele en duurzame naleving van het aan haar vergunning verbonden voorschrift aangaande haar raad van commissarissen overgaat. Daarbij acht DNB het tevens noodzakelijk dat de bedrijfsvoering, althans –activiteiten-, niet verder significant groeit c.q. wijzigt, terwijl de beheersing daarvan zich in significante mate onder het wettelijke minimale niveau bevindt, mede vanwege het ontbreken van een adequaat en onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. Hierom beperkt DNB de besluitvorming van [VERTROUWELIJK] door het verbinden van een nader voorschrift aan de vergunning.

Dit besluit is als volgt opgebouwd. In paragraaf 1 beschrijft DNB de achtergrond van het besluit. Paragraaf 2 bevat een samenvatting van de relevante feiten en bevindingen van DNB. In paragraaf 3 behandelt DNB de door [VERTROUWELIJK] ingebrachte zienswijze, zoals geuit tegen het voornemen van 5 november 2020. Vervolgens stelt DNB in paragraaf 4 de overtreding vast. In paragraaf 5 beschrijft DNB de factoren en belangen die DNB heeft betrokken bij haar besluit om een aanwijzing te geven en aan de vergunning een nader voorschrift te verbinden. Ook wordt in paragraaf 5 de gedragslijn en het nader voorschrift uiteengezet. In paragraaf 6 is beschreven op welke wijze en binnen welke termijn belanghebbenden bij dit besluit bezwaar kunnen maken. Paragraaf 7 bevat een slotopmerking.

1. ACHTERGROND

1.1 Inleiding

[VERTROUWELIJK] beschikt sinds [VERTROUWELIJK] (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) over een vergunning [VERTROUWELIJK].

De directie bestaat momenteel uit de navolgende personen:

- [VERTROUWELIJK], reeds in functie ten tijde van vergunningverlening; en
- [VERTROUWELIJK], in functie sinds [VERTROUWELIJK] 2020.
- [VERTROUWELIJK], in functie sinds [VERTROUWELIJK] 2020.

De raad van commissarissen wordt momenteel gevormd door de navolgende leden:

- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid en reeds in functie ten tijde van vergunningverlening;
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid en in functie sinds [VERTROUWELIJK] 2020; en
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid en in functie sinds [VERTROUWELIJK] 2020.

1.2 Relevante toezichthistorie en aanleiding

1.2.1 Bij vergunningverlening eis van sterke raad van commissarissen

Bij vergunningverlening heeft DNB vanwege de geprognoseerde groei van [VERTROUWELIJK], de internationale dienstverrichting en het feit dat [VERTROUWELIJK] deel uitmaakt van een grote internationale groep, het met het oog op een beheerste en integere bedrijfsvoering voor een goede belangenafweging noodzakelijk geacht dat [VERTROUWELIJK] beschikt over een sterke raad van commissarissen. Daarom is het navolgende voorschrift aan de vergunning verbonden: *De Onderneming zal uiterlijk binnen 12 maanden na vergunningverlening beschikken over een raad van commissarissen bestaande uit ten minste drie personen, met inachtneming van het standpunt van DNB ten aanzien van een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. De Onderneming dient de kandidaat of kandidaten binnen 9 maanden ter toetsing aan DNB voor te leggen.*

1.2.2 [VERTROUWELIJK] is in overtreding van het aan haar vergunning verbonden voorschrift

Op grond van voormeld voorschrift diende [VERTROUWELIJK] uiterlijk [VERTROUWELIJK] te beschikken over een door DNB goedgekeurde en onafhankelijk functionerende raad van commissarissen van ten minste drie personen, waarvan minimaal de helft onafhankelijke leden.¹ Hieraan heeft [VERTROUWELIJK] onvoldoende (tijdig) opvolging gegeven aangezien [VERTROUWELIJK] bij het verstrijken van deze uiterste datum niet voldeed aan hiervoor genoemd vergunningsvoorschrift².

Bij brief van 31 juli 2020 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) heeft DNB [VERTROUWELIJK] gewezen op de voortdurende overtreding van het vergunningsvoorschrift aangaande de raad van commissarissen. DNB heeft

¹ Het standpunt van DNB ten aanzien van een onafhankelijk functionerende RvC is verder geëxpliciteerd in de vergunningsbeschikking.

² [VERTROUWELIJK].

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

vastgesteld dat de raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK] op dat moment werd gevormd door slechts twee commissarissen, namelijk [VERTROUWELIJK] (voorzitter en onafhankelijk lid) en [VERTROUWELIJK] (afhankelijk lid). Ook heeft DNB destijds in voormelde brief uitdrukkelijk haar zorgen geuit over de beheerste bedrijfsvoering van [VERTROUWELIJK]. Tot slot heeft DNB een (laatste) mogelijkheid geboden aan [VERTROUWELIJK] om het vergunningsvoorschrift na te leven. Daartoe heeft DNB de verwachting neergelegd dat [VERTROUWELIJK] zo snel mogelijk, doch uiterlijk 30 september 2020, één of meer beoogde kandidaten van de raad van commissarissen ter toetsing aan DNB moest hebben voorgelegd om alsnog te gaan voldoen aan het vergunningsvoorschrift.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1.2.3 *Herstelstappen van [VERTROUWELIJK] naar aanleiding van brief van DNB*

[VERTROUWELIJK] heeft van de door DNB geboden mogelijkheid gebruik gemaakt door binnen voormelde termijn een aantal kandidaat-commissarissen ter toetsing aan DNB voor te dragen. Dit heeft, na de positieve toetsingsbesluiten van DNB, geresulteerd in de schriftelijke benoeming van drie nieuwe commissarissen bij besluit van de Algemene Vergadering van [VERTROUWELIJK] van [VERTROUWELIJK] 2020. Daarmee bestond de raad van commissarissen op dat moment uit vijf leden, te weten:

- [VERTROUWELIJK], voorzitter en onafhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid; en
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid.

Gezien de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen werd op dat moment voldaan aan het vergunningsvoorschrift.

1.2.4 *[VERTROUWELIJK] terugtreden [VERTROUWELIJK] RvC is een ernstig toezichtincident*

Op [VERTROUWELIJK] 2020 - vijf dagen nadat de raad van commissarissen voldeed aan het vergunningsvoorschrift - heeft de voorzitter van de raad van commissarissen [VERTROUWELIJK] ontslag genomen. Dit, terwijl DNB – gegeven [VERTROUWELIJK] de bestaande, indringende zorgen van DNB aangaande de governance en beheerste bedrijfsvoering³ – juist had aangedrongen om de samenstelling van de raad van commissarissen stabiel te houden. In het geval van mutaties drong DNB aan om een zorgvuldige overdracht en daarbij behorende transitietermijn in acht te nemen. Het [VERTROUWELIJK] terugtreden van de voorzitter van de raad van commissarissen past daar niet bij. Bovenal versterkt dit de bestaande, indringende zorgen van DNB over de beheerste bedrijfsvoering en governance bij [VERTROUWELIJK]. Bij brief van 26 oktober 2020 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) heeft DNB dit als een ernstig toezichtincident, zoals bedoeld in de Wft, gekwalificeerd. [VERTROUWELIJK]. Immers, een goede governance is een onmisbaar onderdeel van een solide en integere financiële instelling en daarmee ook financiële sector. Ook heeft DNB nogmaals gewezen op de eis van een sterke raad van commissarissen [VERTROUWELIJK].

1.2.5 *Nader onderzoek naar naleving beheerste bedrijfsvoering*

Gegeven de steeds toenemende zorgen van DNB over de governance – en daarmee ook de beheersing van de bedrijfsvoering – heeft DNB eind september / begin oktober 2020 nader onderzoek verricht naar de naleving van artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr door [VERTROUWELIJK]. Met inachtneming van dit wettelijk kader heeft DNB het governance-raamwerk, waarvan in het bijzonder het besluitvormingsproces, [VERTROUWELIJK] beoordeeld. De conclusies zijn op [VERTROUWELIJK] mondeling toegelicht aan de directie van [VERTROUWELIJK] en op [VERTROUWELIJK] aan de raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK]. Zoals ook uit de brief van DNB van 26 oktober 2020 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) blijkt, concludeert DNB op basis van de beoordeelde documenten en interviews met de leden van de directie en de raad van commissarissen dat [VERTROUWELIJK] onvoldoende onderworpen was aan een beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in de Wft en het Bpr. Deze conclusie is met name gebaseerd op het inadequate governance-raamwerk in samenhang gezien met de inadequate besluitvorming, waardoor onvoldoende blijkt is gegeven van een beheerste bedrijfsvoering⁴.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1.2.6 Verwachtingen DNB om tot structureel en duurzaam herstel te komen

Gegeven de geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van de beheerste bedrijfsvoering van [VERTROUWELIJK] in samenhang gezien met de lage compliancegerichtheid, als gevolg van het onnodig lang laten voortduren van een met haar vergunning strijdige situatie, heeft DNB in de brief van 26 oktober 2020 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) aangegeven zich te beraden op verdere vervolgstappen. Ook heeft DNB gelijktijdig meerdere verwachtingen geuit richting [VERTROUWELIJK] zodat uiterlijk 15 maart 2021 haar bedrijfsvoering zodanig is ingericht dat deze structureel en duurzaam een beheerste uitoefening van haar bedrijf waarborgt, zoals bedoeld in artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr. Daarbij heeft DNB uitdrukkelijk overwogen dat zij voornemens is om de volledige en tijdige opvolging van de verwachte acties te betrekken bij de nog door DNB te maken afwegingen in dit verband én dat dit onverlet laat dat, gegeven de nu ernstige situatie, DNB zo nodig ook eerder over kan gaan tot verder ingrijpen. Bij brief van 3 november 2020 heeft [VERTROUWELIJK] aangegeven voormelde verwachtingen van DNB op te volgen.

1.2.7 Governance crisis blijft escaleren; wederom ernstig toezichtincident

In de bespreking van [VERTROUWELIJK] tussen DNB en de raad van commissarissen is DNB geïnformeerd dat [VERTROUWELIJK] terugtreedt als lid van de raad van commissarissen. Dit is nadien bij e-mail van [VERTROUWELIJK] aan DNB bevestigd. Waar DNB zowel schriftelijk als mondeling meermaals heeft aangedrongen om [VERTROUWELIJK] zo spoedig mogelijk in rustiger vaarwater te doen brengen, blijkt uit het voorgaande dat [VERTROUWELIJK] dit (nog steeds) niet gelukt is. [VERTROUWELIJK].

1.2.8 Voornemen tot aanwijzing en nader voorschrift

Nu de situatie steeds ernstiger wordt en [VERTROUWELIJK] onvoldoende tot structureel en duurzaam herstel – zoals naleving van het vergunningsvoorschrift aangaande haar raad van commissarissen - komt, heeft DNB bij brief van 5 november 2020 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]) aan [VERTROUWELIJK] medegedeeld dat DNB voornemens is om een aanwijzing te geven, zoals bedoeld in

---

⁴ [VERTROUWELIJK].

artikel 1:75 van de Wft, en daarbij tevens de aan [VERTROUWELIJK] verleende vergunning te beperken, althans haar besluitvorming te beperken, door het aan de vergunning verbinden van een nader voorschrift op grond van artikel 1:104, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wft.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1.2.9 *Zienswijze* [VERTROUWELIJK]

Bij brief van 12 november 2020 heeft [VERTROUWELIJK] een schriftelijke zienswijze ingediend.

Voormelde schriftelijke zienswijze is door DNB betrokken bij het onderhavige besluit. Waar relevant wordt hier in de navolgende paragrafen, waarvan met name paragraaf 3 en paragraaf 5 van dit besluit, nader op ingegaan.

1.2.10 *Herstelplan beheerste bedrijfsvoering*

Conform de verwachting van DNB (onder 1.2.6 van dit besluit) heeft [VERTROUWELIJK] op 15 november 2020 een plan van aanpak toegezonden, waaruit blijkt op welke wijze en binnen welke termijnen [VERTROUWELIJK] tot een versterking van de inrichting (en daarmee de beheersing) van haar bedrijfsvoering komt. Dit (herstel)spoor is reeds ingezet en wordt hier verder niet herhaald of besproken. Het onderhavige besluit ziet daarmee (in een tweede spoor) op het formeel ingrijpen ten aanzien van de overtreding van het vergunningsvoorschrift. Daarop zien dan ook de feiten en bevindingen, zoals uiteengezet in paragraaf 2 van dit besluit.

2. FEITEN EN BEVINDINGEN

In deze paragraaf zijn de relevante feiten en bevindingen op hoofdlijnen opgenomen.

2.1 Bevindingen ten aanzien van de niet-naleving van het aan de vergunning verbonden voorschrift

Bij vergunningverlening heeft DNB vanwege de geprognostiseerde groei van [VERTROUWELIJK], de internationale dienstverrichting en het feit dat [VERTROUWELIJK] deel uitmaakt van een grote internationale groep het met het oog op een beheerste en integere bedrijfsvoering voor een goede belangenafweging noodzakelijk geacht dat [VERTROUWELIJK] beschikt over een sterke raad van commissarissen. Hierom is aan de vergunning van [VERTROUWELIJK] een voorschrift verbonden op basis waarvan [VERTROUWELIJK] – samengevat weergegeven - dient te beschikken over een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen bestaande uit ten minste drie personen.

De uiterste datum om aan dit vergunningsvoorschrift te voldoen was [VERTROUWELIJK]. DNB constateert dat [VERTROUWELIJK] tot [VERTROUWELIJK] 2020 hier, zoals toegelicht in paragraaf 1.2.2 en 1.2.3, niet aan heeft voldaan.

Na de schriftelijke benoeming op [VERTROUWELIJK] 2020 van drie nieuwe leden bestond de raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK] uit vijf leden, te weten:

- [VERTROUWELIJK], voorzitter en onafhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid; en

- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid.

Met het [VERTROUWELIJK] terugtreden van [VERTROUWELIJK] op [VERTROUWELIJK] 2020 bestond de raad van commissarissen op dat moment uit vier leden, te weten:

- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid; en
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid.

Met het [VERTROUWELIJK] terugtreden van [VERTROUWELIJK] op [VERTROUWELIJK] 2020 bestaat de raad van commissarissen sindsdien uit drie leden, te weten:

- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid;
- [VERTROUWELIJK], onafhankelijk lid; en
- [VERTROUWELIJK], afhankelijk lid.

Op grond van het hiervoor genoemde vergunningsvoorschrift dient minimaal de helft van de leden van de raad van commissarissen een onafhankelijk profiel te bezitten. Aan dit vereiste wordt momenteel niet voldaan door [VERTROUWELIJK]. Hierom is [VERTROUWELIJK] in elk geval per [VERTROUWELIJK] 2020 opnieuw in overtreding van het aan de vergunning verbonden voorschrift. Hierdoor vergroot [VERTROUWELIJK] bovendien de reeds bij brief van [VERTROUWELIJK] 2020 geconstateerde overtreding aangaande haar beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr.

3. ZIENSWIJZE VAN [VERTROUWELIJK]

In deze paragraaf reageert DNB — in het verlengde van voorgaande paragrafen van dit besluit — nader op de zienswijze van [VERTROUWELIJK]. Ten overvloede wordt benadrukt dat de zienswijze van [VERTROUWELIJK] ook door DNB is betrokken bij de door DNB gemaakte belangenafweging, zoals mede vervat in paragraaf 5 van dit besluit.

3.1 Schriftelijke zienswijze van 12 november 2020

In de door [VERTROUWELIJK] ingebrachte zienswijze van 12 november 2020 staat de overtreding van het vergunningsvoorschrift in samenhang gezien met artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr niet ter discussie. Ook niet ter discussie staan de door DNB voorgenomen (handavings)instrumenten als reactie op deze overtreding, te weten (i) de aanwijzing, en (ii) het aan de vergunning tijdelijk verbinden van een nader voorschrift. Integendeel, [VERTROUWELIJK] onderschrijft in haar zienswijze de noodzaak om op korte termijn te beschikken over een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen en [VERTROUWELIJK] begrijpt dat haar activiteiten in de huidige omstandigheden niet significant moeten groeien of wijzigen.

Wel verzoekt [VERTROUWELIJK] om een ruimere hersteltermijn, zodat dit de kwaliteit van het zoekproces naar een geschikte (eerste) kandidaat ten goede komt. In dit verband geeft [VERTROUWELIJK] aan dat aansluitend naar een tweede kandidaat wordt gezocht, hetgeen meer tijdsbeslag vergt. Verzocht wordt om de gedragslijn in zoverre aan te passen dat uiterlijk 31 januari 2021 de eerste kandidaat ter toetsing wordt voorgedragen bij DNB, en dat [VERTROUWELIJK] uiterlijk 15 maart 2021 dient te beschikken over een onafhankelijk functionerende

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

raad van commissarissen overeenkomstig het vergunningsvoorschrift.

Ook hecht [VERTROUWELIJK] eraan om de feiten en omstandigheden te completeren op basis waarvan DNB tot haar verhoogde kwalificatie van de ernst en verwijtbaarheid is gekomen, waardoor naar de overtuiging van [VERTROUWELIJK] een meer gebalanceerd beeld ontstaat bij DNB. In dit verband heeft [VERTROUWELIJK] 56 bijlagen aan haar zienswijze gehecht. Dit betreffen hoofdzakelijk interne e-mails. Deze bijlagen zouden moeten resulteren in een bijstelling van het bij DNB ontstane beeld en daarmee in een lagere ernst en verwijtbaarheid dan momenteel door DNB voorzien, aldus [VERTROUWELIJK].

Tot slot reageert [VERTROUWELIJK] uitgebreid op de mogelijke openbaarmaking van de voorgenomen formele maatregel.

3.2 Reactie DNB

DNB waardeert dat [VERTROUWELIJK] in haar zienswijze aangeeft zich onverkort te zullen inspinnen voor het noodzakelijke herstel. Dat laat evenwel onverlet dat DNB in de ontvangen zienswijze geen aanleiding ziet om van handhavend optreden af te zien. DNB ziet wel aanleiding om de termijnen in de gedragslijn conform het verzoek van [VERTROUWELIJK] te verruimen, om zo te bevorderen dat [VERTROUWELIJK] deze gedragslijn adequaat opvolgt. Dat betekent - kort en simpel - dat [VERTROUWELIJK] uiterlijk 15 maart 2021 dient te beschikken over een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen, bestaande uit ten minste drie personen, waarvan minimaal de helft onafhankelijke leden zijn. In dat verband dient [VERTROUWELIJK] de kandidaat of kandidaten ter versterking van haar raad van commissarissen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 31 januari 2021, ter toetsing te hebben voorgedragen bij DNB.

Ten aanzien van de beperking van de besluitvorming middels een nader voorschrift is geen specifieke reactie van [VERTROUWELIJK] ontvangen, zodat DNB in de ontvangen zienswijze geen aanleiding ziet om het nadere voorschrift te herformuleren.

Ten aanzien van het verzoek van [VERTROUWELIJK] om de geconstateerde ernst en verwijtbaarheid naar beneden bij te stellen, merkt DNB op dat zij met haar zienswijze (inclusief de ontvangen bijlagen) in wezen niet reageert op de geconstateerde ernst van de overtreding. [VERTROUWELIJK] lijkt met name de verhoogde verwijtbaarheid ter discussie te stellen. Desalniettemin heeft DNB opnieuw de ernst van de overtreding beschouwd en handhaaft haar eerdere kwalificatie. Een sterke raad van commissarissen, zoals vereist door DNB bij vergunningverlening, levert een essentiële bijdrage aan de beheerste bedrijfsvoering door toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken bij [VERTROUWELIJK]. Met schending van het vergunningsvoorschrift en daarmee ook de schending van haar verplichting tot het waarborgen van een beheerste bedrijfsvoering, schaadt [VERTROUWELIJK] het vertrouwen in haar eigen onderneming en het vertrouwen in de financiële sector als geheel. Het vorenstaande maakt dat DNB de ernst van de overtreding als hoog kwalificeert.

Ook heeft DNB opnieuw gezien in hoeverre [VERTROUWELIJK] een verwijt valt te maken ten aanzien van de ontstane strijdige situatie. Met de door

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK] toegezonden interne e-mails heeft [VERTROUWELIJK] het beeld bij DNB ten aanzien van haar interne en onderlinge correspondentie c.q. afstemming aangevuld. [VERTROUWELIJK] heeft daarmee evenwel niet aannemelijk gemaakt dat haar redelijkerwijs geen of in verminderde mate een verwijt treft. [VERTROUWELIJK] diende per [VERTROUWELIJK] aan het voorschrift aangaande de raad van commissarissen te voldoen. Pas met het besluit van de Algemene Vergadering van [VERTROUWELIJK] 2020 heeft [VERTROUWELIJK] (voor het eerst) aan dit vergunningsvoorschrift voldaan, terwijl de norm voor [VERTROUWELIJK] van meet af aan goed kenbaar was en DNB bovendien herhaaldelijk heeft aangedrongen op de naleving daarvan. Indachtig het significante tijdsverloop sinds vergunningverlening op [VERTROUWELIJK], en ondanks de door [VERTROUWELIJK] ondernomen interne acties, zoals die uit de ontvangen interne e-mails blijken, maakt dat kennelijk de druk van DNB nodig is geweest voor [VERTROUWELIJK] om uiteindelijk te voldoen aan het vergunningsvoorschrift. De vaststelling dat [VERTROUWELIJK] vervolgens binnen twee weken opnieuw in overtreding is van het vergunningsvoorschrift vindt DNB zeer ernstig en buitengewoon verwijtbaar. Het blijft immers, [VERTROUWELIJK], de verantwoordelijkheid van [VERTROUWELIJK] als vergunninghoudende entiteit om aan de eisen te voldoen en zorg te dragen voor een structurele en duurzame naleving van het vergunningsvoorschrift. DNB kwalificeert - gezien het vorenstaande - de mate van verwijtbaarheid als hoog.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Voor wat betreft de zorgen van [VERTROUWELIJK] ten aanzien van de openbaarmaking van een formele maatregel wijst DNB erop dat zij bij separaat besluit zal beslissen over (partiële) openbaarmaking van het onderhavige handhavingsbesluit. Dit openbaarmakingsbesluit wordt later genomen, waarbij ook dan geldt dat DNB pas overgaat tot daadwerkelijke openbaarmaking op grond van de Wft nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot openbaarmaking aan [VERTROUWELIJK] is bekend gemaakt. Verder geldt dat tegen het besluit tot openbaarmaking zelfstandig rechtsbescherming openstaat. Dat betekent dat zo nodig ook de voorzieningenrechter kan worden geraadpleegd. Kortom, de door [VERTROUWELIJK] in dit verband naar voren gebrachte zorgen c.q. klachten komen in beginsel pas aan de orde in een procedure waarin het besluit tot openbaarmaking centraal staat. Reeds hierom kunnen deze klachten c.q. zorgen niet tot aanpassing van het (voorgenomen) besluit leiden.

3.3 Conclusie

DNB ziet in de ontvangen zienswijze aanleiding om de termijnen in de gedragslijn van de aanwijzing te verruimen. Dit is verder uitgewerkt in paragraaf 5.2 van dit besluit. Ten aanzien van de beperking van de besluitvorming middels een nader voorschrift is geen specifieke reactie ontvangen. Paragraaf 5.3 blijft daarmee ongewijzigd.

4. VASTSTELLING VAN DE OVERTREDING

Na beoordeling van de hiervoor aangehaalde feiten en bevindingen in paragraaf 2 afgezet tegen het wettelijk kader stelt DNB – met inachtneming van de zienswijze van [VERTROUWELIJK]- de navolgende overtreding vast:

- *Voorschrift 1 van de vergunning van [VERTROUWELIJK] van [VERTROUWELIJK] in samenhang gezien met artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr*

[VERTROUWELIJK] voldoet niet aan dit vergunningsvoorschrift, omdat [VERTROUWELIJK] op dit moment beschikt over een raad van commissarissen van drie leden met één onafhankelijk lid en twee afhankelijke leden. Hierdoor bestaat de raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK] niet minimaal voor de helft uit leden met een onafhankelijk profiel en is geen sprake van een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. Bovendien vergroot [VERTROUWELIJK] qua aard en omvang hiermee de reeds bij brief van [VERTROUWELIJK] 2020 geconstateerde overtreding aangaande haar beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr.

5. BESLUIT TOT HET GEVEN VAN EEN AANWIJZING

5.1 Betrokken factoren en belangen bij besluitvorming

Uitgangspunten van het *Handhavingsbeleid van de AFM en DNB*⁵ zijn onder meer dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend wordt opgetreden zodra een overtreding is geconstateerd. Op basis van het handhavingsbeleid wegen de navolgende factoren mee voor de besluitvorming om al dan niet een formele maatregel op te leggen.

Ernst van de overtreding

[VERTROUWELIJK] onderkent onvoldoende dat een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen essentieel is voor de beheersing van haar bedrijfsvoering. De Wft bepaalt in artikel 3:17 dat de bedrijfsvoering van een financiële instelling zodanig moet worden ingericht dat een beheerste en integere uitoefening van het bedrijf wordt gewaarborgd. Een sterke raad van commissarissen, zoals vereist door DNB bij vergunningverlening, levert hier een essentiële bijdrage aan door toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken bij [VERTROUWELIJK]. Met schending van het vergunningsvoorschrift en daarmee ook de schending van haar verplichting tot het waarborgen van een beheerste bedrijfsvoering, schaadt [VERTROUWELIJK] het vertrouwen in haar eigen onderneming en het vertrouwen in de financiële sector als geheel. Het vorenstaande maakt dat DNB de ernst van de overtreding als hoog kwalificeert⁶.

De mate van verwijtbaarheid

[VERTROUWELIJK] is zelf verantwoordelijk voor het waarborgen van haar beheerste bedrijfsvoering. Dat laat onverlet dat DNB het bij vergunningverlening in [VERTROUWELIJK] in het kader van de beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in

⁵ Staatscourant 2020, nr. 56540.

⁶ Overigens blijkt de verhoogde ernst van de overtreding ook uit het feit dat een overtreding van artikel 3:17, eerste lid, van de Wft beboetbaar is met een boete uit de hoogste boetecategorie.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

artikel 3:17 van de Wft en artikel 17 van het Bpr, noodzakelijk heeft geacht dat [VERTROUWELIJK] beschikt over een sterke, onafhankelijk functionerende raad van commissarissen en daartoe een voorschrift aan de vergunning heeft verbonden. [VERTROUWELIJK] diende per [VERTROUWELIJK] aan dit voorschrift te voldoen. Pas met het besluit van [VERTROUWELIJK] 2020 van de Algemene Vergadering heeft [VERTROUWELIJK] aan dit vergunningsvoorschrift voldaan, terwijl de norm voor [VERTROUWELIJK] van meet af aan goed kenbaar was en DNB bovendien herhaaldelijk heeft aangedrongen op de naleving daarvan. Het feit dat gedurende geruime tijd door [VERTROUWELIJK] geen adequate opvolging is gegeven aan het aan de vergunning verbonden voorschrift getuigt van onvoldoende besef dat een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen essentieel is voor de strategie, bedrijfscultuur en daarmee voor de soliditeit van [VERTROUWELIJK]. De vaststelling dat [VERTROUWELIJK] vervolgens binnen twee weken opnieuw in overtreding is van het vergunningsvoorschrift vindt DNB zeer ernstig en buitengewoon verwijtbaar. DNB kwalificeert - gezien het vorenstaande - de mate van verwijtbaarheid als hoog.

Opportuniteit en proportionaliteit alsook geen concreet zicht op beëindiging
Zoals geconstateerd in paragraaf 2 is [VERTROUWELIJK] vanaf [VERTROUWELIJK] in overtreding van het vergunningsvoorschrift en duurt deze overtreding, met uitzondering van een periode van twee weken ([VERTROUWELIJK] 2020), nog steeds voort. Van een sterke, onafhankelijke en adequaat functionerende raad van commissarissen, en daarmee adequate en evenwichtige organisatiestructuur, is in wezen nimmer sprake geweest. [VERTROUWELIJK]. Daarbij heeft DNB betrokken dat [VERTROUWELIJK] er in haar contacten richting de toezichthouder steeds weer blijf van geeft dat zij uit eigen beweging inzet op herstel en graag normconform gedrag nastreeft. Evenwel signaleert DNB – gelet op de toezichthistorie tot heden, waarvan met name de steeds verder escalerende governance crisis en de geconstateerde inadequate beheersing van haar bedrijfsvoering – dat het [VERTROUWELIJK] niet lukt om de op haar rustende wettelijke verplichtingen structureel en duurzaam na te leven. Ondanks de door [VERTROUWELIJK] ondernomen interne acties, zoals die uit de ontvangen interne e-mails blijken, is kennelijk de druk van DNB nodig voor [VERTROUWELIJK] om uiteindelijk te gaan voldoen aan het vergunningsvoorschrift. Er is immers nog steeds onvoldoende sprake van een adequaat governance-raamwerk en dus van een beheerste bedrijfsvoering, zoals bedoeld in de Wft en het Bpr. Vanwege deze inadequate beheersing van interne bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's is naar het oordeel van DNB sprake van een schadelijk niveau van risico(acceptatie) aan de zijde van [VERTROUWELIJK]. Met het herstelplan van 15 november 2020 zet [VERTROUWELIJK] in op een versterking van de inrichting (en daarmee de beheersing) van haar bedrijfsvoering. Zoals ook aangehaald onder 1.2.10 van dit besluit is dit (herstel)spoor op verzoek van DNB reeds ingezet en wordt hier verder niet herhaald of besproken. Vanwege het [VERTROUWELIJK] terugtreden van [VERTROUWELIJK], als lid van de raad van commissarissen, ziet DNB momenteel aanleiding om daarbovenop (in een tweede spoor) formeel in te grijpen ten aanzien van het overtreden vergunningsvoorschrift. Met inachtneming van het zwaarwegend belang bij naleving van de vereisten ten aanzien van een beheerste bedrijfsvoering, en mede gezien de aard en ernst van de overtreding van het vergunningsvoorschrift in samenhang gezien met de lage compliancegerichtheid van [VERTROUWELIJK], acht DNB de inzet van de onderhavige formele maatregel thans noodzakelijk en proportioneel om duurzaam herstel ten aanzien van het herhaaldelijk overtreden vergunningsvoorschrift te bewerkstelligen. Vooralsnog ontbreekt bij DNB het vertrouwen dat [VERTROUWELIJK] op eigen initiatief binnen afzienbare termijn de overtreding van haar vergunningsvoorschrift adequaat en structureel gaat

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

beëindigen. Daarbij acht DNB het tevens noodzakelijk dat de bedrijfsvoering c.q. -activiteit van [VERTROUWELIJK] niet verder significant groeit c.q. wijzigt, terwijl de beheersing daarvan zich in significante mate onder het wettelijke minimale niveau bevindt. Daarom is DNB van oordeel dat een aanwijzing met een daarin opgenomen gedragslijn tezamen met een (tijdelijke) beperking van de besluitvorming een geschikte en tevens proportionele maatregel is. [VERTROUWELIJK].

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Gevolgen aanwijzing voor [VERTROUWELIJK]

DNB heeft zich vergewist van de mogelijke negatieve gevolgen van een formele maatregel voor [VERTROUWELIJK], te weten een toezichtantecedent voor de beleidsbepalers, mogelijk extra financiële lasten om tijdig aan de aanwijzing te kunnen voldoen, alsook de uit de besluitvorming voortvloeiende beperking van haar bedrijfsactiviteiten. Ook onderkent DNB dat de Wft in beginsel (gedeeltelijke) openbaarmaking van een formele maatregel initieert. Naar het oordeel van DNB wegen deze negatieve gevolgen niet op tegen het zwaarwegende belang bij handhaving van de geconstateerde overtreding, met name gezien de ernst en verwijtbaarheid daarvan.

Bijzondere omstandigheden

Op grond van vaste jurisprudentie geldt dat, gelet op het algemeen belang dat is gediend met handhaving, in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is handhavend op te treden in de regel van deze bevoegdheid gebruik moet maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd dit niet te doen. Bijvoorbeeld indien handhavend optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien. DNB concludeert dat in het onderhavig geval geen sprake is van dergelijke bijzondere omstandigheden.

5.2 Gedragslijn aanwijzing

Gelet op het vorenstaande besluit DNB om aan [VERTROUWELIJK] een aanwijzing te geven, zoals bedoeld in artikel 1:75 van de Wft, om de geconstateerde overtreding van het vergunningsvoorschrift te doen beëindigen.

De gedragslijn luidt als volgt:

1. [VERTROUWELIJK] zal uiterlijk 15 maart 2021 beschikken over een onafhankelijke functionerende raad van commissarissen, zoals bedoeld in haar vergunning(svoorschrift) van [VERTROUWELIJK] (kenmerk: [VERTROUWELIJK]), bestaande uit ten minste drie personen, waarvan minimaal de helft onafhankelijke leden zijn.
2. [VERTROUWELIJK] dient de kandidaat of kandidaten ter versterking van haar raad van commissarissen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 31 januari 2021, ter toetsing te hebben voorgedragen bij DNB.
3. DNB acht het noodzakelijk om gedurende het hersteltraject inzicht te houden in de voortgang, om zo nodig tussentijds te kunnen bijsturen. Daarom dient [VERTROUWELIJK] na afloop van iedere week, te beginnen uiterlijk 1 januari 2021, DNB schriftelijk te informeren over de voortgang van het opvolgen van deze gedragslijn.

5.3 Beperken van de besluitvorming middels een nader voorschrift

Gelet op het vorenstaande besluit DNB tevens om aan de vergunning van [VERTROUWELIJK] (tijdelijk) op grond van artikel 1:104, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wft een nader voorschrift te verbinden. Doel daarvan is dat de bedrijfsvoering, althans –activiteiten, niet verder significant groeit c.q. wijzigt, terwijl de beheersing daarvan zich in significante mate onder het wettelijke minimale niveau bevindt, mede vanwege het ontbreken van een adequaat en onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. Daarom beperkt DNB bepaalde besluitvorming van [VERTROUWELIJK]. Daartoe sluit DNB aan bij het reglement van de raad van commissarissen, zoals bedoeld in [VERTROUWELIJK] de statuten van [VERTROUWELIJK]. In dat reglement, te weten [VERTROUWELIJK], zoals vastgesteld op [VERTROUWELIJK], is in [VERTROUWELIJK] een opsomming van zaken opgenomen waarvoor ten behoeve van de besluitvorming daarover tevens goedkeuring van de raad van commissarissen vereist is. Dit is hieronder uiteengezet. De beperking van de besluitvorming zal gelden totdat [VERTROUWELIJK] het ten tijde van vergunningverlening aan de vergunning verbonden voorschrift aangaande de raad van commissarissen naar het oordeel van DNB naleeft.

De beperking van de besluitvorming luidt als volgt:

1. [VERTROUWELIJK] gaat niet over tot besluitvorming over zaken als bedoeld onder [VERTROUWELIJK] van het reglement van de raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK] ⁷.
2. Deze beperking van de besluitvorming geldt totdat [VERTROUWELIJK] naar het oordeel van DNB niet langer in overtreding is van het aan de vergunning verbonden voorschrift aangaande haar raad van commissarissen⁸, althans tot het moment dat volledig en tijdig opvolging is gegeven aan de gedragslijn onder paragraaf 4.2.

---

⁷ [VERTROUWELIJK]

⁸ Dit voorschrift luidt: 'De Onderneming zal uiterlijk binnen 12 maanden na vergunningverlening beschikken over een raad van commissarissen bestaande uit ten minste drie personen, met inachtneming van het standpunt van DNB ten aanzien van een onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. De Onderneming dient de kandidaat of kandidaten binnen 9 maanden ter toetsing aan DNB voor te leggen'.

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

6. BEZWAAR

Tegen dit besluit kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit bezwaar worden gemaakt.

6.1 Eisen bezwaarschrift

Uw bezwaarschrift moet ten minste het volgende bevatten:

- uw handtekening
- uw naam en adres
- een dagtekening
- een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit

Als u aan één of meer van deze eisen niet voldoet, kan DNB uw bezwaarschrift weigeren en niet-ontvankelijk verklaren.

U kunt uw bezwaarschrift zowel schriftelijk als digitaal indienen.

6.2 Digitaal

U kunt uw bezwaarschrift elektronisch indienen via www.dnb.nl/bezwaarmaken

6.3 Per post

U kunt uw bezwaarschrift ook per post aan DNB sturen. Het bezwaarschrift richt u dan aan De Nederlandsche Bank N.V., t.a.v. de Divisie Juridische zaken, Afdeling Toezicht & Wetgeving, Postbus 98, 1000 AB te Amsterdam.

7. Tot slot

DNB verwacht dat u een afschrift van dit besluit zo spoedig mogelijk ter beschikking stelt aan de voltallige raad van commissarissen van [VERTROUWELIJK] én de algemene vergadering van [VERTROUWELIJK].

Hoogachtend,
De Nederlandsche Bank N.V.

[VERTROUWELIJK]
Divisiedirecteur
[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK]
Divisiedirecteur
[VERTROUWELIJK]

Datum

15 december 2020

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]